

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-580

27.5.2026

Watercircles Forsikring ASA

Motorvogn

Skade på servostyring og tannstang i bil – plutselig ytre hendelse?

Sikrede meldte fra til foretaket om skade på servostyringen i bilen etter at sikrede hadde kjørt på en vei med mye vann. Foretaket avslo dekning av skaden under henvisning til at verkstedet hadde funnet en sprekke i bilens tannstang, som vannet hadde trengt inn i. Foretaket mente derfor at bilen ikke var utsatt for en plutselig ytre hendelse. Sikrede hevdet derimot at skaden var selve feilen på servostyringen, ikke sprekken i tannstangen. Kortslutningen i servopumpen måtte ifølge sikrede anses som en dekningsmessig skade fordi den oppsto som følge av ekstremvær og fordi påvirkningen var plutselig. Nemnda kom til at det ikke var sannsynliggjort at sprekken i tannstangen var forårsaket av en ytre hendelse, men at skaden på servopumpen måtte anses for å ha oppstått som følge av en plutselig ytre hendelse. Nemnda kom videre til at sikrede hadde krav på dekning for leiebil og transport.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for elektronisk kortslutning i servostyring i bil.

Sikrede har kaskoforsikring for bil som ifølge pkt. 3.2.4 gjelder:

Skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk, feilfylling av drivstoff og dessuten for skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

Bilen ble skadet 30.8.25 da sikrede kjørte i ekstremt regnvær. Etter denne kjøreturen fikk sikrede feilmelding på servostyringen 1.9.25. Sikrede meldte skaden per telefon til foretaket samme dag. Telefonsamtalen ble deretter fulgt opp med nærmere detaljer per e-post, med følgende forklaring fra sikrede:

Det var et ganske ekstremt regnvær på ... på lørdagen, og jeg merket mye vann og dammer i veien da jeg kjørte ned fra ... der jeg bor. Så et konkret sted med mye vann og stor vanndam var den delen av ... der jeg kom ned fra ... , og kjørte bort til påkjørselen til motorveien (E18), se vedlagte kartutsnitt.

Foretaket innhentet 5.9.25 takst på skaden fra verksted A, som også uttalte:

Etter diagnose så er det feilkode på servopumpe, uansett så må servopumpe skiftes for å få dette i orden.

A uttalte deretter 8.9.25 at:

Dere kan se på bilde som er vedlagt, Vann som er trengt inn i servopumpe.

Mer undersøkelser enn dette får vi dessverre ikke gjort.

Foretaket avslo krav om dekning 10.9.25 under henvisning til at bilen ikke hadde vært utsatt for en tilfeldig, plutselig ytre hendelse som forutsatt i forsikringsvilkårene pkt. 3.2.3. Foretaket viste til takstrapport fra A, som hadde avdekket feilkode og en sprekke i tannstangen som hadde gjort det mulig for vann å trenge inn og forårsake feilen.

Sikrede påklaget 10.9.25 avslaget til foretakets kunderåd, hvor det ble opprettholdt 25.9.25. Begrunnelsen var at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden skyldtes en tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

Saken ble deretter brakt inn for Finansklagenemnda 5.10.25.

Sikrede krever dekning for reparasjon av bilen, leiebil i skadeperioden og tauing av bilen, og anfører at det dreier seg om kortslutning i den elektriske komponenten, og ikke sprekkdannelse i tannstangen. Sikrede mener kortslutningen er en dekningsmessig skade fordi den oppsto som følge av en ytre hendelse i form av ekstremvær og fordi påvirkningen var plutselig.

Foretaket avviser ansvar og anfører at skaden er en sprekk i tannstangens hus, der vann har trengt inn under regnværet. Foretaket bestrider at sprekken skyldes en tilfeldig, plutselig ytre hendelse, og anfører at det dreier seg om gradvis påvirkning eller en svakhet i materialet. Sikrede har ikke sannsynliggjort at skaden skyldes en tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for kostnadene til utbedring av bilens tannstang og servopumpe.

Sikredes kaskoforsikring dekker «Skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk, feilfylling av drivstoff og dessuten for skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse».

Begrepet «skade» betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. En slik forståelse er nå stadfestet av Høyesterett i **HR-2024-2040-A** avsnitt 51:

Begrepet 'skade' betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Skaden inntreffer når årsaken eller påvirkningen materialiserer seg i negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 252. Denne forståelsen av skadebegrepet er innarbeidet i nemndspraksis, se Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2019-354, FinKN-2020-640 og FinKN-2024-424.

Foretaket mener skaden i dette tilfellet er en sprekk i tannstangen til bilen, og at vann har trengt inn gjennom sprekken og deretter forårsaket feilene på servostyringen. Sikrede mener derimot at skaden er den elektroniske feilen på servostyringen som sådan.

En skade er som nevnt en negativ fysisk innvirkning på en del av bilen. En feil på en servostyring er ikke en skade i seg selv, men nemnda legger til grunn at servopumpen ble skadet som følge av kortslutning. Kravet om negativ fysisk innvirkning er da tilfredsstilt. I så fall foreligger det skade på to komponenter; tannstang og servostyring. Spørsmålet er da om disse skadene er forårsaket av en «plutselig ytre hendelse».

Formuleringen «ytre» betyr at hendelsen må være ytre i forhold til den forsikrede gjenstanden, i motsetning til «indre» svikt, jf. f.eks. FinKN 2025-1238, 2021-1006, 2020-530 og FKN 2012-093. Dette betyr at skade som følge av slitasje eller materialtretthet ikke er dekket, jf. FinKN 2023-709.

Sprekken i tannstangen kan like gjerne skyldes slitasje eller materialtretthet som en annen ytre hendelse. Dette er ikke nærmere dokumentert i saksdokumentene. Det er derfor ikke sannsynliggjort at sprekken er forårsaket av en ytre hendelse.

Skaden i servopumpen er ifølge taksten en følge av at vann trengte inn i servopumpen og forårsaket at den ikke lenger fungerer. Vann utenfra er en ekstern faktor, og må følgelig anses som en «ytre» hendelse.

Begrepet «plutselig» er ikke definert i vilkårene. Uttrykket betyr i utgangspunktet «momentant», men kan også forstås som «over natten». HR-2024-2040-A avsnitt 53-54 har følgende uttalelse om begrepet «plutselig»:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se Finkn-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen skader som utvikler seg gradvis over tid. I Bulls Forsikringsrett side 219 heter det:

'Plutselig' peker i slike tilfelle mot at det må være snakk om en skade som 'slår til' der og da, og ikke en skade som utvikler seg gradvis over tid. Når selskapene ikke vil dekke slike utviklings-skader, er grunnen gjerne at sikrede i disse tilfellene iallfall i prinsippet vil ha mulighet til å treffe forholdsregler – skaden kommer ikke som noen overraskelse for ham.

Dommen viser også i avsnitt 55 til en svensk dom som ligger på linje med ordlyden ovenfor:

Den samme forståelsen av uttrykket 'plutselig' i tilsvarende forsikringsvilkår er lagt til grunn i svensk rett, se Högsta Domstolens dom 25. januar 2024 i sak T 4849-22, avsnitt 23:

Att skadan ska vara 'plötslig' innebär att förloppet är momentant; det ska inte gå att förhindra dess utveckling eller omfattning. En sådan begränsning av det som täcks av försäkringen avser att undanta skador som utvecklar sig över tid.

Referansene til «der og da» og «momentant» synes å legge opp til et strammere tidsperspektiv enn «over natten» med 12–13 timer som nemnda har lagt til grunn. Referansene til at sikrede ved utviklingsskader har mulighet til å treffe forholdsregler og at det ikke skal «gå att förhindra dess utveckling eller omfattning» tilsier også at det må dreie seg om en momentan skade. Også ved skadeutvikling som skjer i løpet av 12–13 timer kan sikrede i prinsippet ha en mulighet til å unngå skadeutviklingen. Det er derfor uklart om Høyesterett tolker plutselig i tråd med nemndspraksis eller som «momentant». Derimot gir dommen ikke holdepunkter for et lengre tidsperspektiv.

Det fremgår av sakens dokumenter og verkstedets uttalelser at vann har trengt inn i servopumpen og medført at den må skiftes. Verkstedet skriver at det ikke får gjort undersøkelser utover dette for å fastslå skadeårsaken nærmere.

Nemnda mener det basert på dette er mest sannsynlig at vannet som trengte inn i bilen da sikrede kjørte i vanndammen, førte til feilmelding på og skadet servopumpen i løpet av en tidsperiode på én dag eller kortere. Skaden på servopumpen anses på denne bakgrunn å ha oppstått «plutselig» i forsikringsvilkårenes forstand.

Skaden på pumpen er i så fall dels en følge av en plutselig hendelse, dels av en sprekk i tannstangen, som har karakter av en svakhet ved bilen. Sprekken er ikke uttrykkelig unntatt i vilkårene, men kvalifiserer ikke til dekning fordi den ikke har en «ytre årsak». Forsikringen omfatter «skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse». Ut fra ordlyden er det tilstrekkelig at den plutselige og ytre hendelsen er en nødvendig betingelse for skaden. Dette er tilfellet her. Ordlyden gir ikke grunnlag for å unnta skaden på servopumpen fordi den også er en følge av en annen skade som ikke er plutselig.

Foretaket viser til FinKN 2011-6 hvor en bil ble skadet under kjøring i et hull fordi mutteren skrudde seg ut. Nemnda kom til at skaden ikke var dekket fordi det fremsto som helt tilfeldig at den plutselige hendelsen – kjøringen i hullet – førte til skade og at kjøringen i hullet derfor ikke kunne regnes som «årsak». Taksten uttalte at mutteren «over tid har vært løs og skrudd seg ut, og ved den oppgitte hendelsen har mutteren vært nesten helt ute. Hendelsen var 'dråpen' som skulle

til for at mutteren falt av. Dersom dette var årsaken ville nok skaden ha skjedd uansett – det var bare et tidsspørsmål». Foretaket viser også til FinKN 2019-533, hvor nemnda uttaler:

Nemnda forstår dette slik at skaden dels skyldes at mutteren har løsnet over tid, dels (antagelig) at hjullasteren kjørte på en sten. I utgangspunktet er kjøring på stenen en plutselig hendelse som er omfattet av forsikringen. I dette tilfellet virker denne plutselige hendelsen sammen med en årsak som har virket over tid, nemlig gradvis løsning av mutteren. I praksis har man lagt til grunn at en risiko ikke kan regnes som 'nødvendig' årsak til skaden såfremt den kun utløser en årsak som ville ha inntruffet uavhengig av den aktuelle risikoen, jf. 2011-006, som gjaldt en tilsvarende situasjon, jf. også Wilhelmsen, Årsaksprinsipper og tolkningsprinsipper i forsikringsretten, TfE 2011 s. 228. I en slik situasjon fremstår det som helt tilfeldig at skaden oppsto som følge av kjøring på en sten, og skaden bærer etter taksten mer preg av en slitasjeskade enn av en skade som bør dekkes av en forsikring.

I disse tilfellene kom nemnda til at den plutselige hendelsen ikke kvalifiserte som relevant «årsak» fordi hendelsen bare utløste en skade som uansett ville oppstått uavhengig av hendelsen. Nemnda kan ikke se at dette er tilfellet her. Taksten sier «Vann som er trengt inn i servopumpe». Det er ikke angitt at sprekken i tannstangen vil føre til at vann trenger inn i bilen over tid og at det bare er et tidsspørsmål når dette vil føre til at servopumpen blir ødelagt. Nemnda kan derfor ikke se at denne saken er lik sakene med muttere som skrur seg ut.

Skaden på servopumpen er etter dette omfattet av forsikringen.

Sikrede krever dekning for leiebil og transport etter skade.

Vilkårenes pkt. 3.3 angir at:

Ved skade som er erstatningsmessig etter pkt 3.2.1 til 3.2.4 og forsikringsavtalen omfatter punktet, erstattes rimelige omkostninger ved nødvendig transport av motorvogn som ikke er kjørbær, fra skadestedet til nærmeste reparasjonsverksted.

Forsikringen omfatter også nødvendige merutgifter til hjemreise på rimeligste måte for passasjerer som ikke kan fortsette reisen med kjøretøyet fordi fører rammes av et ulykkestilfelle, sykdom eller død. Når bilen ikke er kjørbær og ikke lar seg reparere på stedet dekker forsikringen også hjemreise for fører og passasjerer (ikke haikere) på rimeligste måte.

Andre utgifter til transport dekkes ikke.

Nemnda forstår sikredes mail av 1.4.2026 slik at bilen pga. skaden på servopumpen ikke var kjørbær. I så fall er det tale om «omkostninger ved nødvendig transport av motorvogn som ikke er kjørbær». Sikrede har dermed krav på dekning av utlegget på kr 813 under forsikringen.

Foretaket har følgende omtale av leiebilkostnadene i e-post til sikrede 2.9.25:

Vi kan dekke leiebil frem til vi har tatt stilling til om skaden er dekket av forsikringen eller ikke. Dette forutsetter selvfølgelig at taksering og diagnose blir tatt innen rimelig tid. Dersom skaden er dekket dekkes også leiebil i inntil 45 dager. Vi dekker kr 700,- per dag. Kontakt H med skadenummeret så hjelper de deg finne en bil.

I tråd med dette tilsagnet forstår nemnda det slik at foretaket dekket leiebil fra 3.9.25 til 13.9.25. Sikrede fikk avslag på kravet sitt om dekning 10.9.25.

Dekning av leiebilkostnader reguleres ellers i utgangspunktet av forsikringsvilkårenes pkt. 12, hvor pkt. 12.1 angir:

Forutsetning for erstatning under dette punkt, er at skaden på motorvognen avsluttes med utbetaling under kaskoforsikringen for de skadetilfeller som er nevnt i pkt 3.2.1-3.2.4, at motorvognen har vært stjålet eller at skaden dekkes av ansvarsforsikringen til skadevolder. [...]. Bruk av leiebil skal godkjennes av Selskapet på forhånd.

Når skaden på servopumpen er dekningsmessig, har sikrede i utgangspunktet krav på dekning av leiebilkostnader i henhold til pkt. 12.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).